

TOIMINTAKERTOMUS KAUELTA 01.11.2021 - 31.10.2022

Ylläksen Ystävät ry:n (jäljempänä Yry) tarkoituksena on kunnioittaa ja vaalia Ylläksen alueen ainutlaatuista luontoa ja tunturimaisemaa sekä edistää alueen omaleimaisuuden säilymistä. Lisäksi tavoitteena on kehittää alueen elinvoimaa yhteistyössä Ylläksen alueen toimijoiden kanssa kestäväällä tavalla ja ympäristöä kunnioittaen. Näin toimien yhdistys pyrkii edistämään erityisesti Ylläksen vapaa-ajan asukkaiden ja muiden Ylläksen ystävien yhteisiä etuja.

Yhdistys on saavuttanut tunnustetun aseman Ylläksen alueen vaikuttajana.

1. YLEISHALLINTO

Vuosikokouksessa erovuoroisen jäsenen Heikki Jaakkolan ja aiemmin eronneen Harri Siitosen tilalle valittiin Tomi Rastio ja Jani Tervo kaksivuotiskaudelle.

Hallitukseen kuuluivat toimikaudella Katri Isotalo, Markku Piippo (puheenjohtaja), Marja Ramm-Schmidt, (varapuheenjohtaja), Tomi Rastio, Jukka Reunanen, Jani Tervo ja Sanna Vauranoja. Hallituksen ulkopuolisena rahastonhoitajana toimi Leena Hult ja kaivosasiantuntijana Leif Ramm-Schmidt.

Hallitus kokoontui toimikauden aikana kuusi kertaa. Elokuussa Tampereella Varalan Urheiluopistolla järjestetty kesäkokous, "Kirkastuspäivä", oli koko päivän kestävä strategiatyöpaja. Tässä kokouksessa kirkastettiin yhdistyksen tarkoitusta, hallituksen sisäistä työnjakoa ja lähiajan tavoitteita sekä sovittiin operatiivisista keinoista niiden saavuttamiseksi. Varsinaisten kokousten lisäksi hallitus piti yhteyttä WhatsApp-ryhmänä sekä sähköpostitse.

Toimikauden päättyessä 31.10.2022 yhdistyksen tilillä oli käteistä 6.056,89 €. Tulot ovat kertyneet jäsenmaksuista, toimikaudella yhteensä 8.600 €. Toimikauden päättyessä yhdistyksessä oli 531 jäsentä. Toimikauden aikana yhdistyksestä erosi kaksi jäsentä ja yhdistykseen liittyi 100 uutta jäsentä.

Määräpäivään mennessä jäsenmaksunsa maksaneiden kesken arvottiin perinteiset palkinnot, joita oli lahjoittanut Jouin Kauppa, ravintola Rouhe, Lapland Hotels sekä Sport Corner Ylläs.

Jäsenmaksu oli toimikaudella 25 € per henkilöjäsen tai 40 € per perhejäsenyys (samassa taloudessa ja osoitteessa asuvan perheen jäsenet).

Yhdistys on aiempina vuosina kerännyt kannatusmaksua kaivosasian edunvalvontaan. Kuluneella toimikaudella ei kerätty kannatusmaksuja.

2. YSTÄVÄTILAISUUDET

Pandemiatilanteen vuoksi osa toimintavuoden ystävätilaisuuksista järjestettiin hybriditilaisuuksina siten, että osallistuminen myös etänä verkon yli oli mahdollista. Paikan päällä osallistuminen oli mahdollista kulloinkin voimassa olevien viranomaisten asettamien rajoitusten mukaan.

Toimintavuoden ensimmäinen ystävätilaisuus ja samalla vuosikokous pidettiin 29.12.2021 Metsähallituksen luontokeskus Kellokkaassa Äkäslompolossa hybriditilaisuutena. Tilaisuuteen osallistui paikan päällä 30 henkilöä. Tilaisuuden vierailijoina esiintyivät Tunturi-Lapin Veden toimitusjohtaja Petri Laiho ja aloittavan reitti-yhtiön toimitusjohtaja Jukka Paalanen, jotka kertoivat vesilaitoksen ja reittien hoidon ajankohtaisista asioista. Marjo-Kaisa Ohlsbom Ylläksen Matkailuyhdistyksestä kertoi tehdystä asiakastutkimuksesta sekä Leif Ramm-Schmidt päivitti Hannukaisen kaivoshankkeen tilanteen. Esitysten jälkeen pidettiin sääntömääräinen vuosikokous.

Toimintavuoden toinen jäsentilaisuus, pääsiäisen ystävätilaisuus pidettiin pääsiäisviikon keskiviikkona 13.04.2022 Äkäshotellin auditoriossa. Tilaisuuteen osallistui noin 40 henkilöä. Tilaisuuden vierailijoina esiintyivät Lapland Hotelsin aluejohtaja Tommy Sippo sekä Visit Ylläksen toimitusjohtaja Kati Vehmas

kertoen matkailun ajankohtaisista hankkeista ja näkymistä. Markku Piippo päivitti tiedot kaavoitustilanteesta ja Leif Ramm-Schmidt Hannukaisen kaivoshankkeesta.

Toimintavuoden kolmas jäsentilaisuus, ruska-ajan ystävätilaisuus, pidettiin 14.09.2022 Ylläsjärven koululla. Tilaisuuteen osallistui noin 70 henkilöä. Tilaisuuden vierailijoina esiintyivät Ylläsjärven Koti ja Koulun Nina Forsell ja Kolarin kunnanvaltuuston puheenjohtaja Mikko Lipponen. Jukka Reunanen päivitti tiedot kaava-asioista ja Leif Ramm-Schmidt Hannukaisen kaivoshankkeesta. Lopuksi kuultiin yhteistyökumppanimme Äkäslompolo Sport Shopin yrittäjän Jari Aholan puheenvuoro.

Kolarin kunnan päättäjien kanssa pidettäväksi suunniteltu Mökkiläisparlamentti päätettiin siirtää pidettäväksi kunnalle sopivana ajankohtana, tavoitteena vuoden 2023 aikana.

3. JÄSENPROSESSI JA DIGITALISAATIO

Vuoden 2022 aikana aloitettiin jäsenrekisterin digitalisointiin perustuva projekti yhteistyössä Turun AMK:n oppilaiden kanssa. Projekti käynnistettiin toden teolla toukokuussa, ja se päättyi elo-syyskuun vaihteessa. Projektin aikana yhdistyksen jäsenrekisteri siirrettiin Yhdistysavaimen sateenvarjon alle. Yhdistysavaimen liitettiin myös yhdistyksen pankkitili sekä päivitettiin rekisterin jäsenyystaso niin, että sen kautta onnistuisi jatkossa laskutus.

Vuoden 2022 aikana yhdistys on siirtynyt sähköisesti tuotettaviin jäsenkortteihin, joka helpottaa olennaisesti korttien postitukseen ja tulostamiseen tehtävää työtä sekä vähentää kustannuksia. Jäsenrekisterin digitalisaatioprojektin yhteydessä tutkittiin mahdollisuutta siirtyä digitaaliseen jäsenkorttiin, joka ei kuitenkaan ole saatavilla Yhdistysavaimesta vuoden 2022 aikana. Asia on siirretty vuoden 2023 tehtävälisalle.

4. VIESTINTÄ

Toimikaudella lähetettiin 10 jäsenkirjettä sähköpostitse sekä välitettiin jäsenkirjekäkelulla erillisiä kutsuja Ystävätilaisuuksiin ja Kyläyhdistysten kanssa järjestettyyn kaivostilaisuuteen syyskuussa. Tilaisuuksien aineistot on viety verkkosivuille. Jäsenkirjeiden jakelussa siirryttiin Yhdistysavaimen käyttöön, mikä helpottaa jakelua mutta on samalla supistanut mahdollisuuksia muotoilla kirjeen ulkoasua.

Yhdistyksen verkkosivujen kautta on tiedotettu muun muassa kaivos- ja kaava-asioista kuten yhdistyksen kannanotoista sekä uusista kumppaneista ja sponsoreista. Verkkosivuilla julkaistiin syksyllä kaksi hallituksen jäsenten kirjoittamaa blogia tarkoituksena saada sivuille blogeja parin kuukauden välein. Jäsensivuille on pyritty ohjaamaan lisää kävijöitä Yyryn Facebook-tilin kautta. Facebook-aktiivisuutta on lisätty.

Ideoitiin 500:s jäsenen palkitseminen. Esiteltiin kyseinen jäsen, Salla Myllys, jäsenkirjeessä ja -sivuilla. Saatiin hänelle huomionosoitukseksi Kuukkelin vuosikerta.

Uusittiin keväällä Yyryn painettu esite ja vietiin syksyllä yhdistyksen tiedot Visit Ylläksen sivuille. Aloitettiin ilmoitusten ja esitysten graafisen ilmeen päivittäminen kauden lopulla. Päivitystyön on tehnyt Viestintätoimisto Drum pro bono -työnä (yksi Drummin omistajista, Tero Kekki, on Yyryn jäsen).

5. YRITYSYHTEISTYÖ

Ylläksen Ystävät haluaa osaltaan olla edistämässä paikallisen elinkeinoelämän elinvoimaisuutta. Yhdistys uskoo, että monipuolinen paikallinen tuote- ja palvelutarjonta parantaa sen jäsenistön sekä muiden alueella liikkuvien matkailijoiden viihtyisyyttä. Siksi yhdistys tekee jäsenistönsä piirissä työtä, jonka tavoitteena on lisätä paikallisten yritysten palvelujen käyttöä. Yhteistyötä on tehty yhdistyksen perustamisesta lähtien. Määrittelyn mukaan yhteistyön tulee olla molemmille osapuolille hyödyllistä.

Yhdistys tekee yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa kahdella tavalla:

- a) *Sponsorit* tukevat yhdistyksen toimintaa erilaisin lahjoituksin, esim. luovuttamalla palkintoja arvottavaksi jäsenmaksunsa ajallaan maksaneiden jäsenten kesken
- b) *Yhteistyökumppanit* myöntävät yhdistyksen jäsenille erilaisia etuuksia, lähinnä alennuksia tuotteistaan ja palveluistaan.

Yhdistyksen sponsoreita toimikaudella olivat Kuukkeli, Jounin Kauppa, ravintola Rouhe, Lapland Hotels sekä Sport Corner Ylläs. Yhteistyökumppaneina jatkoivat hotelli Ylläshumina, hotelli Ylläsrinne, Jemes Sport, ravintola Rouhe, ravintola Poro, Sport Corner Ylläs, Äkäslompolo Sport Shop. Alava shop, Kohta Coworking, Lumi-Mari sekä Tunturikaluste. Uusina yhteistyökumppaneina toimikaudella aloittivat Lapland Hub sekä Ylläs Experiences. Lumi-Mari luopui yhteistyökumppanisopimuksesta syksyllä 2022.

Sponsorit on näkyvästi tuotu esille yhdistyksen kotisivuilla. Yhteistyökumppanit sekä heidän myöntämänsä jäsenetuedet on esitelty näkyvästi yhdistyksen kotisivuilla linkkeineen kumppaneiden sivuille.

6. SIDOSRYHMÄSUHTEET

Toimikauden aikana yhdistys on jatkanut yhteydenpitoa yhdistyksen tarkoituksen toteuttamisen kannalta keskeisiin sidosryhmiin. Näitä ovat Kolarin kunta, Metsähallitus Luontopalvelut sekä Ylläsjärven ja Äkäslompolon kyläyhdistykset. Yyry on myös ollut Ylläksen Matkailuyhdistyksen jäsen ja sillä hallituspaikka, jota hoitaa Marja Ramm-Schmidt. Ylläksen Matkailuyhdistys lopetti varsinaisen toimintansa kauden aikana ja siksi on yhteistyötä Ylläksen Matkailun (Visit Ylläs) kanssa vahvistettu.

7. HANNUKAISEN KAIVOSHANKKEEN EDUNVALVONTA

Yhdistys on jatkanut Hannukaisen kaivoshankkeen edunvalvontaa yhdessä Ylläksen muiden toimijoiden kanssa edellisten vuosien tapaan.

Ympäristö- ja vesitalouslupahakemus

Hannukainen Mining (Yhtiö) jätti uuden ympäristö- ja vesitalouslupahakemuksensa Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle 10.12.2021. Tässä vaiheessa vain päähakemuksen teksti n. 500 sivua on ollut julkisesti saatavilla. Liitteitä ei vielä ole julkaistu. Asiassa on menossa täydennyskysymysten vaihe Yhtiölle, joten kuulutusta ei vielä tämän toimintavuoden aikana tehty. Kuulutus on odotettavissa alkutalvella 2023.

Kaivoskaavasta vastavastine

Hallinto-oikeus myönsi Ylläksen toimijoille mahdollisuuden tehdä kaivoskaavasta vastavastineen kunnan tekemille vastineille. Kunta tyrmäsi kategorisesti kaikki valitukset, joten jouduimme laatimaan varsin laajan vastineen 22.6.2022 mennessä tähän tyrmäykseen.

Leif Ramm-Schmidtin laatimassa asiantuntijan vastavastineessa otimme kantaa erityisesti pölyasiaan, asbestiriskiä, lentokiviongelmiaan ja meluongelmiaan sekä suojavalliin. Vastavastineessa oli mukana myös kaivoksen vaikutus pohjaveteen sekä yhteisvaikutus Ruotsin puolen Kaunis Ironin hankkeen kanssa. Hallinto-oikeuden päätös saataneen vasta vuoden 2023 puolella.

Kaivoslupahakemuksesta lausunnot

Yhtiö jätti kaivoslupahakemuksen TUKES:ille 29.4.2022. TUKES kuulutti 600-sivuisen hakemuksen toukokuussa. Ylläksen Ystävät yhdessä Ylläksen muiden toimijoiden kanssa jätti muistutukset hakemukseen 13.9.2022. Leif Ramm-Schmidtin laatimissa asiantuntijalausunnoissa oli mukana pitkälle samoja asioita kuin kaivoskaavan vastavastineessa.

Osallistuminen Kaunis Iron AB:n lupakäsittelyihin

Kaunis Ironin (KIAB) asiassa yhdistys osallistui tammikuussa 2022 Uumajan käräjäoikeuden päätöksen valittamiseen Svea Hovrättiin. Yhdistys osallistui myös KIAB:n jatkohakemuksen

käsittelyyn useilla vastavastineilla. Leif Ramm-Schmidt osallistui asian pääkäsittelyyn Pajalassa 12.9.2022. Päätös jatkoluovasta annettiin 1.12.2022.

Esiintyminen erilaisissa tilaisuuksissa

Leif ja Marja Ramm-Schmidt osallistuivat Ylläksen toimijoiden edustajina Suomi Areenan Porissa 13.7.2022 pidettyyn tilaisuuteen, jossa he toivat esiin kaivoksen vaikutuksia matkailuun. Lisäksi Leif Ramm-Schmidt osallistui 2-3.9.2022 Rovaniemellä järjestettyyn kaivosseminaariin ”Maamme Rikkaudet” kahdella esitelmällä.

Ylläksen Ystävät järjesti yhdessä Äkäslompolon kyläyhdistyksen kanssa kaivosaiheisen avoimen infotilaisuuden Kellokkaassa 19.9.2022.

Leif Ramm-Schmidt on ollut aktiivisesti mukana uuden kaivoslain valmistelussa mm. yhteistyössä Kansalaisten kaivosvaltuuskunnan kanssa. Hän on lisäksi pitänyt kaivoskatsaukset kaikissa Yyryn jäsentilaisuuksissa.

8. KAAVA-ASIOIDEN EDUNVALVONTA

Hannukaisen kaivoskaava hyväksyttiin Kolarin kunnanvaltuustossa 10.5.2021. Päätöksestä on valitettu (useita kannanottajia Yyryn lisäksi), nyt asia on HO:n käsittelyssä.

Ylläs III -osayleiskaavan muutos on edelleen ehdotusvaiheen valmisteluvaiheessa. Ylläksen Ystävät ja useat muut tahot ovat kommentoineet 21.9.2021 laadittua kaavaluonnosta vuodenvaihteessa 2021/2022. Kolarin kunnanhallitus päätti 3.5.2022 tilata lisätyön Swecolta sisältäen kaava-alueen tarkennuksen ja Ylläksen alueen kehityssuunnitelman. Kunnan maankäyttöinsinöörin mukaan Kehityssuunnitelma valmistuu vuoden 2022 lopussa ja kaavaehdotus vuoden 2023 alussa.

Riemuliiterin asemakaava-alueen muutos on ehdotusvaiheessa ja menossa kunnan päätökseen. Siinä on huomioitu pääosin asiat, jotka Yyry toi esille kannanotossaan.

Röyhömukanmaa III:n asemakaava-alueen laajennus etenee luonnoksesta (10.5.22) kaavaehdotukseen, joka pitäisi julkistaa maankäyttöinsinöörin mukaan ennen joulua 2022. Olemme ottaneet kantaa tähän kaavahankkeeseen kahteen otteeseen. Koemme, että läheisen ”Lämpöladun” erityisarvo heikkenee liian lähelle suunnitellun loma-asutuksen vuoksi.

Äkäslompolossa joulukuun 5. päivänä 2022

Hallitus